

Verbetersleutel Taal

Thema 6

→ Les 3 p. 41 – 44

**LES
3**

Moeder nr. nul

Dit kan ik al!

- Ik kan een aantal veelgebruikte afkortingen lezen en schrijven.
- Ik kan het nut en de betekenis van afkortingen in het Nederlands verwoorden.

1

Gezocht

- Schrijf de titel van de leestekst 'Ls & zk nw nm vr jngn!' voluit.

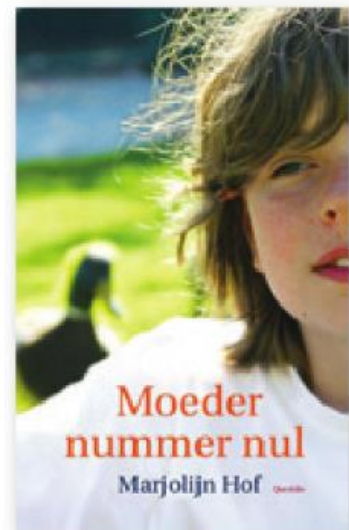
Titel: Lees en zoek nieuwe naam voor jongen!

- Waarom zou iemand een nieuwe naam willen?

eigen antwoord, bv. omdat het geen mooie naam is,
omdat de naam hem doet herinneren aan iets of iemand
die niet leuk is ...

- Waarom zou de moeder een nummer krijgen?

eigen antwoord, bv. moeder zit in de gevangenis,
moeder is gestorven ...

Moeder nummer nul, Marjolijn Hof,
Em. Querido's Kinderboekuitgeverij 2008

Oef. 2 → Eigen inbreng

3

Afkortingen gebruiken

- Maak de zinnen korter door de onderstreepte woorden af te korten.
- Noteer de correcte afkorting eronder.
- Let op de spelling.

- 1 Gisteren gaf ik mijn vader voor zijn verjaardag een nieuwe Global System for Mobile Communications.

gsm_____

- 2 Toen hij zijn eerste short message service wilde sturen, bleek het toestel niet te werken.

sms_____

- 3 Ik ben dan as soon as possible met mijn fiets terug naar de winkel gereden.

asap_____

- 4 Op de etalage hing een briefje: gesloten van 15 mei tot en met 30 mei.

t.e.m._____

- 5 Er zat niets anders op dan de vier kilometer terug naar huis te fietsen.

km_____

- 6 Mijn vader heeft dan maar met zijn personal computer een mail gestuurd naar de winkel.

pc_____

4

Zoekertje gevraagd

- Schrijf een zoekertje waarbij je de biologische moeder van het hoofdpersonage zoekt.
- Maak bij het schrijven van je zoekertje gebruik van de lijst met zoekertjestaal in je taalboek.

Ing zkt mdr_____

Ik heb gn mdr. Ik ben geboren op 06/07/2007._____

Ik heb br haar. Bel mij 7/7 op het nr 0477 77 77 77 vr 20.00 u._____

Cijferwoorden

- Bedenk een aantal cijferwoorden. bv. ver3tig, mez11

suc6 _____

w8 _____

n8 _____

4en _____

doe-het-z11 _____

b1 _____

- Ken je in het Nederlands of in andere talen eigennamen waarvan je een cijferwoord kunt maken? bv. 3s, Annel1, M8eld ...
- Noteer eerst de naam en dan het cijferwoord.
- Denk aan de hoofdletter.

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Engels	zero	one	two	three	four	five	six	seven	eight	nine	ten
Frans	zéro	un	deux	trois	quatre	cinq	six	sept	huit	neuf	dix
Spaans	cero	uno	dos	tres	cuatro	cinco	seis	siete	ocho	nueve	diez
Duits	null	eins	zwei	drei	vier	fünf	sechs	sieben	acht	neun	zehn
Japans	zero	ichi	ni	san	yon	go	roku	nana	hachi	kuu	juu

Olivier _____ → Oli4 _____

Diégo _____ → Dié5 _____

Martien _____ → Mar10 _____

Yoni _____ → 4i _____

Marleen _____ → Marl1 _____

Luna _____ → L1a _____

LES 5

Zo sterk als papa

Dit kan ik al!

- Ik kan aan de hand van sleutelwoorden de betekenis van een uitdrukking achterhalen.
- Ik kan de betekenis achterhalen van woordgroepen die letterlijk of figuurlijk gebruikt worden.
- Ik kan frequent gebruikte uitdrukkingen gebruiken en begrijpen.

Oef. 1 → Eigen inbreng

2

Auteurs en vergelijkingen

- Onderstreep de vergelijking in elk boekfragment.

Kaas en de evolutietheorie

Hoe komt het eigenlijk dat een ijsbeer zo wit is als sneeuw? Is daar een reden voor? Of is dat toeval? Er bestaat een theorie daarover: de evolutietheorie van Darwin. De auteur stelt zelf soortgelijke vragen en probeert er een heel eenvoudig antwoord op te geven.

Kaas en de evolutietheorie, Bas Haring, uitgeverij Houtekiet 2001

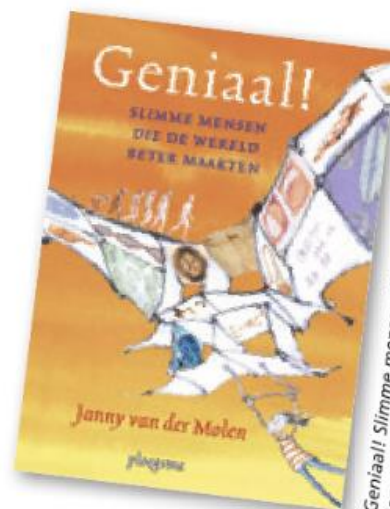
Het ALLESboek over uitvindingen, Martijn Min, uitgeverij Kluitman 2018

Het allesboek over uitvindingen

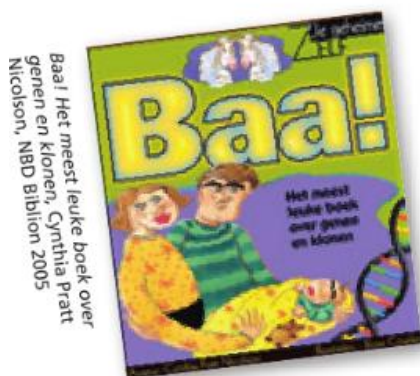
Op een grappige manier komt de lezer van alles te weten over uitvindingen. De Allesboeken zijn goed voor uren leesplezier en je steekt er nog wat van op ook! Een uitvinding is iets nieuws, iets wat voor het eerst gemaakt wordt. Er zijn enorm veel beroemde uitvindingen! In dit boek kom je hier alles over te weten; dat staat als een paal boven water.

Geniaal!

Dit is een geniaal boek voor wie de belangrijkste uitvinders en wetenschappers aller tijden wil leren kennen. Draait de zon om de aarde, of is het andersom? Hoe kwam Darwin op zijn beroemde evolutietheorie? Het boek leest als een trein. Janny van der Molen verpakt de ontdekkingen van een aantal belangrijke wetenschappers in mooie en spannende verhalen.

Geniaal! Slimme mensen die de wereld beter maakten, Janny van der Molen, Ploegsma 2015

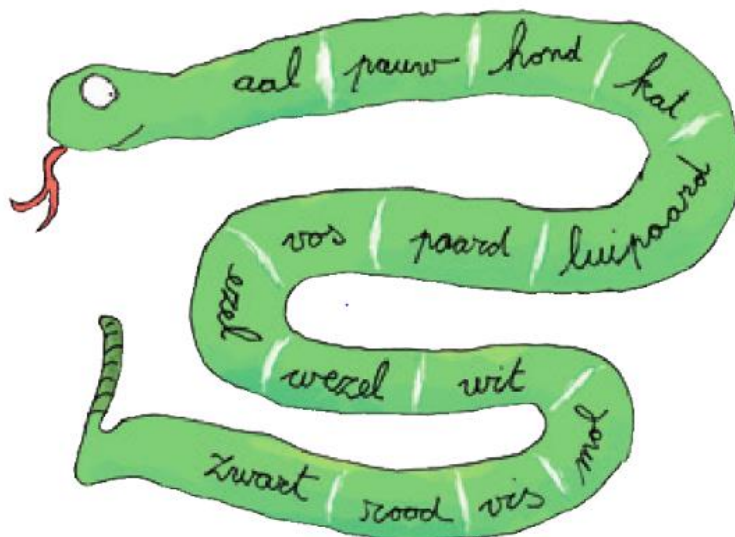
Baa! Het Meest Leuke Boek Over Genen En Klonen

Leer de geheimen van klonen kennen: wat is het precies en wat brengt het ons in de toekomst? De onderwerpen worden zo klaar als een klontje uitgelegd aan de hand van wetenschappelijke ontdekkingen en voorbeelden (zoals het gekloonde schaap Dolly waar het 'Baa' in de titel voor staat).

3

Vergelijkingen met dieren en kleuren

- Welk dier of welke kleur ontbreekt in deze vergelijking? Kies uit de woorden in de slang.
- Maak zelf een vergelijking met het overblijvende woord.

zo bang als een wezel

zo gezond als een vis

zo ziek als een hond

zo vals als een kat

zo snel als een luipaard

zo sluw als een vos

zo koppig als een ezel

zo trots als een pauw

zo glad als een aal

zo hongerig als een paard

zo rood als een kreeft

zo wit als een doek

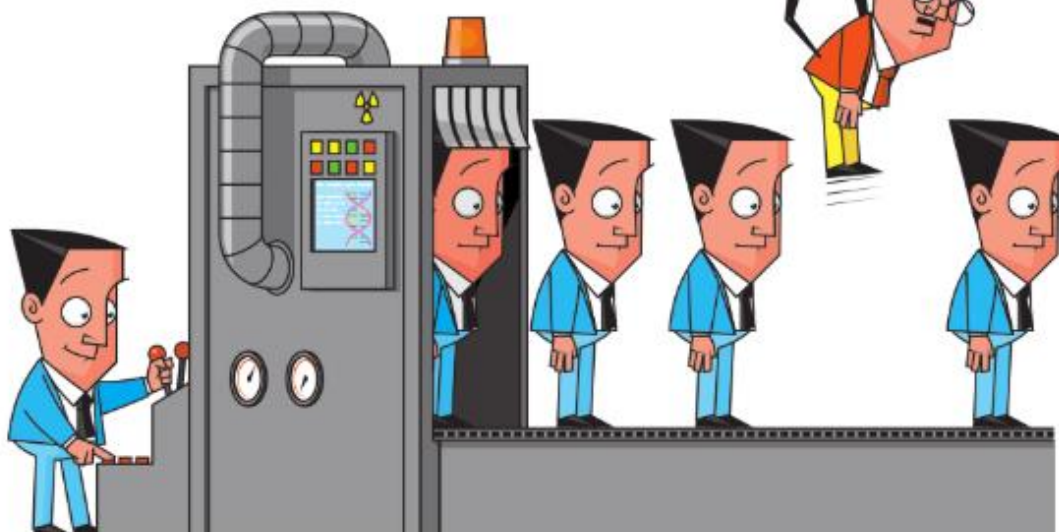
zo zwart als ebbenhout

zo blind als een mol

4

Uitvinders en vergelijkingen

- Maak reclame voor deze nieuwe uitvinding door de verzonden vergelijkingen aan te vullen.
- Je mag nu geen dieren of kleuren gebruiken.

meerdere antwoorden mogelijk

De machine werkt zo geluidloos als een regendruppel.

De machine is zo groot als een kasteel.

De uitvinder is zo slim als een genie.

De prijs is zo hoog als een wolkenkrabber.

De uitvinding wordt zo beroemd als een celebrity.

5

Vergelijking versus metafoor

- Vul de vergelijking aan.
- Maak er een samenstelling van.

Ik ben zo nijdig als een spin.

Ik ben spinnijdig.

Het is zo wit als sneeuw.

Het is sneeuw wit.

Het is zo hoog als een toren.

Het is torenhoog.

- Omgekeerd. Maak er een vergelijking van.

Het is hemelsblauw. Het is zo blauw als de hemel.

Ik ben hondstrouw. Ik ben zo trouw als een hond.

Hij was muisstil. Hij was zo stil als een muis.

- Kun je dit ook als een deel van de vergelijking ontbreken?

De clown heeft een tomatenneus. De clown heeft een neus zo rood
als een tomaat.

De juf heeft een olifantenvel. De juf heeft een vel zo dik als een olifant.

Ik loop met een slakkengangetje. Ik wandel met een gangetje zo traag als een slak.

6

Vergelijkingen verzinnen

- In romantische gedichten vind je veel vergelijkingen, bv. Je adem is als de geur van appels.
- Vervolledig de vergelijkingen. meerdere antwoorden mogelijk, bv.

Je stem is als de melodie van een lentelied.

Je lichaam is als een pasgestreken hemd.

Je haren zijn als de golven van de zee.

- Denk na over het gegeven woord, maak er een beeld van in je hoofd.
- Noteer een zelfstandig naamwoord dat een overeenkomst heeft met het gegeven woord.
- Welk bijvoeglijk naamwoord komt bij je op?
- Maak van beide woorden een vergelijking zonder als.
- Kijk naar het voorbeeld.

	zelfstandig naamwoord (dieren, planten, dingen ...)	bijvoeglijk naamwoord Hoe?	vergelijking
wespen	stekers	zoemend	zoemende stekers
vliegtuig	<u>vogel</u>	<u>ijzeren</u>	<u>ijzeren vogel</u>
beren	<u>pelsjas</u>	<u>grommend</u>	<u>grommende pelsjas</u>
lantaarnpaal	<u>lichtbuis</u>	<u>lang</u>	<u>lange lichtbuis</u>

- Gebruik een van je vergelijkingen in een zin.
- Zeg de zin tegen je buur. Weet hij/zij wat je bedoelt?

eigen antwoord, bv. Die zoemende stekers komen steeds op mijn drankje zitten.

LES 7

Klonen, een groot gevaar?

Dit kan ik al!

- Ik leerde verbanden (oorzaak–gevolg, reden, middel–doel) afleiden uit een tekst.
- Ik kan aan de hand van sleutelwoorden een tekst samenvatten en navertellen.
- Ik ken het verschil tussen feit en mening.

1

Klonen, een groot gevaar?

- Bekijk de opmaak en de afbeelding van de tekst bij opdracht 2.
- Bedenk waarover de tekst zal gaan en wat je er al over weet.
- Kruis aan wat past.

☐ fictie	☒ non-fictie	
☐ ontspannende tekst	☒ informatieve tekst	☐ activerende tekst
☐ een verhaal	☐ een nieuwsbericht uit een krant	☒ een artikel (uit een tijdschrift over wetenschap)

- Lees de titel en de inleiding van de tekst.
- Wat is de bedoeling van de schrijver?
- ☐ De schrijver wil een grappige tekst schrijven over een schaap.
- ☐ De schrijver wil reclame maken voor het eten van schapenvlees.
- ☒ De schrijver wil informatie geven over het klonen van schapen.
- ☐ De schrijver wil ons leren hoe we zelf een schaap kunnen klonen.

■ Wat weet jij al over klonen?

eigen antwoord, bv. klonen is een identieke kopie maken van een levend wezen,
in China werden in 2018 twee aapjes gekloond.

- Lees de tussentitels.
- Schrijf twee vragen waarop je een antwoord verwacht in de tekst.

meerdere antwoorden mogelijk, bv. Hoe werd Dolly gekloond? Welke andere dieren

Sleutelwoorden markeren → zelf!

- Vul de procedure aan met je eigen woorden.

Procedure klonen in vier stappen:

Stap 1 uiercel met DNA nemen van schaap A

Stap 2 versmelten met een eikel uit schaap B

Stap 3 embryo plaatsen in de baarmoeder van schaap C

Resultaat: Dolly = kloon van schaap A

- Wat gebeurde er na het ontstaan van de kloon Dolly? Wat waren de gevolgen?

Er werden andere dieren gekloond.

Dolly kreeg een gezond lam, waardoor wetenschappers nadachten over andere technieken en toepassingen.

Sleutelwoorden markeren → Zelf!

- Waarom klonen wetenschappers?
Geef één voordeel van klonen.

Wetenschappers kunnen beter experimenteren met medicijnen.

- Waarom zijn sommige mensen tegen klonen? Geef twee nadelen van klonen.

De natuurlijke verscheidenheid van dieren en planten wordt verstoord.

Klonen heeft een negatief effect op het welzijn en de gezondheid van dieren.

- Met welke stemmen ben jij het eens: ben jij voor of tegen klonen?
- Wat is jouw argument?

eigen antwoord

- Heeft de tekst een antwoord gegeven op jouw vragen?
- Omkring en vul aan.

JA / NEE, want eigen antwoord, bv. Ja, ik ken de voor- en nadelen van klonen,

ik weet nu wat klonen precies is.

5

Argumenten verzamelen

- ☐ Ga op zoek op het internet.
- ☐ Kun je nog meer argumenten verzamelen voor jouw mening?

[eigen antwoord](#)

[eigen antwoord](#)
